

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 715/2540

บริษัท ธนาकार กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นาย ชีวิน นิลจุลจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 715

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 715 ทรัพย์สิ่งซึ่งจำนองยอมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณคือดอกเบี้ยด้วยและตามสัญญาจำนองระบุว่าผู้จำนองตกลงให้ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปีโดยส่งดอกเบี้ยเดือนละครั้งการคิดดอกเบี้ยให้คิดทบต้นตามวิธีการของธนาคารข้อตกลงอื่นๆให้เป็นไปตามสัญญาต่อท้ายและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจำนองซึ่งตามสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองกำหนดว่าผู้จำนองยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีในจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ผู้จำนองเป็นหนี้เงินดอกเบี้ยนี้จะได้คิดในยอดเงินคงเหลือประจำวันและผู้จำนองยอมส่งดอกเบี้ยทุกๆเดือนเสมอไปหากผิดนัดชำระดอกเบี้ยที่กล่าวนี้ยอมให้ผู้รับจำนองคำนวณดอกเบี้ยที่ค้างชำระทบต้นในบัญชีของผู้จำนองด้วยโจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นในอัตราดังกล่าวได้ตามข้อตกลงในสัญญาจำนองดังกล่าวเมื่อดอกเบี้ยที่ค้างชำระได้ถูกทบเข้าเป็นต้นเงินเสียแล้วจึงไม่มีดอกเบี้ยค้างชำระเกินกว่า 5 ปี

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้รับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานครพร้อมสิ่งปลูกสร้างจากนางสาวสิริรัตน์ ลิปิตาพร วงเงิน 1,180,000 บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นางสาวสิริรัตน์ผิดนัด โจทก์จึงฟ้องบังคับให้ชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้น ซึ่งศาลชั้นต้นพิพากษาให้นางสาวสิริรัตน์ชำระหนี้ให้แก่โจทก์จำนวน 2,186,753.62 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยตามสัญญา ต่อมาเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของนางสาวสิริรัตน์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 12573/2533 ของศาลชั้นต้นนำยึดที่ดินที่จำนองออกประมูลขายทอดตลาด และจำเลยเป็นผู้ซื้อได้โดยจำนองตกติดมาด้วย จำเลยขอไถ่ถอนจำนองเป็นจำนวนเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โจทก์ไม่ยินยอมเพราะเงินที่จะรับใช้ให้เป็นจำนวนไม่สมกับราคาทรัพย์สินนั้น ขอให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานครพร้อมสิ่งปลูกสร้างด้วยการใช้เงิน 3,321,708.67 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี ของต้นเงิน 2,186,753.62 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ หากไม่ใช้เงินให้นำที่ดินโฉนดเลขที่ดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ของนางสาวสิริรัตน์หากขายทอดตลาดได้เงินสุทธิมากกว่าจำนวนที่จำเลยเสนอใช้แก่โจทก์ให้จำเลยออกค่าฤชาธรรมเนียมการขายทอดตลาดด้วยจำเลยให้การว่า จำเลยเป็นผู้ซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามฟ้องจากการขายทอดตลาดโดยจำนองตกติดมาด้วยจริง แต่ความรับผิดของจำเลยมีเพียงหนี้ตามสัญญาจำนองคือต้นเงิน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีเท่านั้น จำนวนหนี้ระหว่างโจทก์กับผู้จำนองเดิม 3,321,708.67 บาท จำเลยไม่ต้องรับผิดที่โจทก์ประเมินราคาทรัพย์สินจำนองแล้วกล่าวอ้างให้จำเลยรับผิดนั้นไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการประเมินราคาทรัพย์สินจำนองเพื่อกำหนดสินไถ่จะต้องเป็นกรณีทรัพย์สินจำนองหลายสิ่งและไม่สามารถกำหนดราคาความรับผิดทรัพย์สินจำนองแต่ละสิ่งได้ว่าเป็น

จำนวนเท่าใดของวงเงินจำนอง จำเลยขอไถ่ถอนจำนองตามวงเงินจำนองพร้อมดอกเบี้ย
การขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองได้เงินสุทธิลำจำนวนเงินที่จำเลยเสนอจะใช้ ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใน
ค่าฤชาธรรมเนียมการขายทอดตลาดขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดิน
โฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อม
สิ่งปลูกสร้างแก๊วโทกเป็นเงินจำนวน 3,321,708.67 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 17.5 ต่อปี
ของต้นเงิน 2,186,753.62 บาทนับแต่วันฟ้อง (วันที่ 26 กรกฎาคม 2536) จนกว่าจะชำระเสร็จหาก
ไม่ชำระให้นำทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้ของนางสาวสิริรัตน์ที่มีต่อโจทก์
ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้น หากขายทอดตลาดได้เงิน
สุทธิลำจำนวนเงินที่จำเลยเสนอว่าจะใช้ คือต้นเงินจำนวน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าวเป็นเงิน 5 ปี ก็ให้จำเลยเป็นผู้ออกค่าฤชาธรรมเนียมใน
การขายทอดตลาด กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 4,000
บาท แต่ถ้าหากว่าขายทอดตลาดได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่จำเลยเสนอว่าจะใช้ ให้
โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความให้เท่ากันจำเลยอุทธรณ์ โดย
ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์อย่างค่อนาณาบางส่วนโดยให้จำเลยชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์ตาม
จำนวนทุนทรัพย์ 1,200,000 บาทศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดิน
โฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอดุสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานคร พร้อม
สิ่งปลูกสร้างในจำนวนเงิน 1,180,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ไม่ทบต้น นับ
แต่วันจดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก๊วโทกให้จำเลย
ใช้ค่าขึ้นศาลในศาลชั้นต้นตามทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดีในชั้นอุทธรณ์นอกจากที่แก้คงให้
เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นโจทก์ และ จำเลย ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความ
มิได้โต้แย้งกันฟังได้ว่า นางสาวสิริรัตน์ ลิปดาพร ทำสัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชีกับโจทก์ในวงเงิน
1,500,000 บาท ตกลงให้โจทก์คืดดอกเบี้ยทบต้นเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี และอาจ
เปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดอัตรดอกเบี้ยได้ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยนางสาวสิ
ริรัตน์จดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมด้วยสิ่งปลูกสร้างเป็นประกันหนี้ตามสัญญา
กู้เบิกเงินเกินบัญชีดังกล่าวในวงเงิน 1,180,000 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี มีข้อตกลง
ว่าหากบังคับจำนองได้เงินสุทธิน้อยกว่าจำนวนหนี้ นางสาวสิริรัตน์ยอมชำระหนี้ส่วนที่ยังขาดอยู่จน
ครบตามสัญญาจำนอง เอกสารหมาย จ.5 ต่อมานางสาวสิริรัตน์ผิดนัด โจทก์จึงฟ้องคดีบังคับให้
ชำระหนี้ตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นพิพากษาให้นางสาว
สิริรัตน์ชำระหนี้แก๊วโทกจำนวน 2,186,753.62 บาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญา ต่อมาเจ้าหนี้ตาม
คำพิพากษาของนางสาวสิริรัตน์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 12573/2533 ของศาลชั้นต้นนำยึดที่ดิน
พิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างออกขายทอดตลาด จำเลยเป็นผู้ประมูลซื้อได้โดยติดจำนองโจทก์ไปด้วย
จำเลยได้เสนอขอไถ่ถอนจำนองจากโจทก์แล้วในราคา 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละ 15 ต่อปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โจทก์ไม่ยอมรับ ปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์และจำเลย
ในชั้นนี้มีว่า โจทก์มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า 5 ปี และคืดดอกเบี้ยทบต้นอัตราร้อยละ
15 ต่อปีของต้นเงิน 1,180,000 บาท นับแต่วันที่จดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 จนกว่า
จะชำระเสร็จแก๊วโทกได้หรือไม่ เห็นว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 715 บัญญัติว่า
ทรัพย์สินซึ่งจำนองยอมเป็นประกันเพื่อการชำระหนี้กับทั้งค่าอุปกรณ์คือดอกเบี้ยด้วย ตามสัญญา
จำนองเอกสารหมาย จ.5 ข้อ 1 และข้อ 4 กำหนดว่า ผู้จำนองตกลงให้ดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี โดย

ส่งดอกเบี้ยเดือนละครึ่ง การคิดดอกเบี้ยให้คิดทบต้นตามวิธีการของธนาคารข้อตกลงอื่น ๆ ให้เป็นไปตามสัญญาต่อท้ายและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจำนอง ซึ่งตามสัญญาต่อท้ายสัญญาจำนองเอกสารหมายเลข จ.5ข้อ 2 กำหนดว่า ผู้จำนองยอมเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีในจำนวนเงินทั้งสิ้นที่ผู้จำนองเป็นหนี้ เงินดอกเบี้ยนี้จะคิดในยอดเงินคงเหลือประจำวัน และผู้จำนองยอมส่งดอกเบี้ยทุก ๆ เดือนเสมอไป หากผิดนัดชำระดอกเบี้ยที่กล่าวนี้ยอมให้ผู้รับจำนองคำนวณดอกเบี้ยที่ค้างชำระทบต้นในบัญชีของผู้จำนองด้วยโจทก์จึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นในอัตราดังกล่าวได้ตามข้อตกลงในสัญญาจำนองดังกล่าว เมื่อดอกเบี้ยที่ค้างชำระได้ถูกทบเข้าเป็นต้นเงินเสียแล้ว จึงไม่มีดอกเบี้ยค้างชำระเกินกว่า 5 ปีดังที่จำเลยยกขึ้นต่อสู้ เมื่อหนี้ตามสัญญาถูกเบิกเงินเกินบัญชีอันเป็นหนี้ประธานที่จำนองเป็นประกันอยู่ โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยทบต้นจากนางสาววลีรัตน์ลูกหนี้ได้เพียงถึงวันที่โจทก์บอกเลิกสัญญา คือวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 23017/2535 ความรับผิดตามสัญญาจำนองจึงเป็นอย่างเดียวกันพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 96050 และ 96051 ตำบลบางซื่อ อำเภอคูสิต (บางซื่อ) กรุงเทพมหานครพร้อมสิ่งปลูกสร้างโดยใช้เงินจำนวน 1,180,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยทบต้น อัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันจดทะเบียนจำนอง วันที่ 13 ตุลาคม 2531 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 และดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ไม่ทบต้นนับถัดจากวันที่ 31 กรกฎาคม 2533 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

พล อนุวัตรนิติการ · สมปอง เสนเนียม · จริญ หัตถกรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/715/2540>